

УДК 677.075: 620.17

ДОСЛІДЖЕННЯ ГІГІЄНИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТРИКОТАЖНИХ ПОЛОТЕН БІЛИЗНЯНОГО АСОРТИМЕНТУ

Студ. М.П. Орлов, гр. МгЗПрЕ-17(з)
Науковий керівник доц. Е.П. Дрегуляс
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета дослідження – науково-обґрунтований вибір трикотажних полотен на проектування та виготовлення спортивного одягу для людей з обмеженими можливостями, який забезпечував комфортність при експлуатації, маскував можливі дефекти фігури людини і розташування спеціальних елементів.

Завдання дослідження – проведення аналізу вітчизняного та світового досвіду виготовлення спеціального спортивного одягу.

Об'єкт та предмет дослідження – процес конфекціювання текстильних матеріалів поперечнов'язаних трикотажних полотен на сучасний спортивний костюм для людей з обмеженими можливостями, які пересуваються у візку. Предмет дослідження – є поперечнов'язані трикотажні полотна, які забезпечують спеціальні вимоги до спортивного костюму людей із вадами.

Методи та засоби дослідження – надання науково – технічного аналізу гігієнічних властивостей для проведення експертної оцінки, стандартизовані та застосовані методи дослідження властивостей і структури спортивного трикотажу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Удосконалена придатної конструкції спортивного костюма для людей з обмеженими можливостями з урахуванням особливостей експлуатаційної ситуації споживання.

Практична цінність. Розробка комплексу гігієнічних властивостей трикотажу – волого поглинання гігроскопічної капілярності, повітря і паро проникності – дозволить покращити одяг.

Результати дослідження. Встановлені основні вимоги до спортивного трикотажного одягу для людей із вадами. Стандартизовані властивості та показники якості, які їх характеризують, проведений аналіз структури показників вибраних гладко фарбованих полотен, футерованих переплетень, виготовлених з бавовняно - еластомерних двониток, поверхневою густиною 250 г/м². Здібність досліджених полотен поглинати або віддавати вологу при взаємодії з водою характеризується гігроскопічністю та капілярністю. Гігроскопічність визначена шляхом висушування лабораторної проби до постійної ваги згідно з ГОСТ 3816. Капілярність показує швидкість поглинання трикотажем речовини (еозину) повздовженими порами (капілярами) пряжі або інших ниток. Визначена у відповідності з методикою (ГОСТ 3816) та оцінена висотою підйому еозину на опущеною в нього проби на протязі години.

Важливими властивостями для оцінки комфортності одягу при експлуатації є паро і повітропроникність, які залежать від виду сировини, структури ниток, щільності і переплетення полотна.

Повітропроникність дослідженої трикотажної проби визначена на лабораторному устаткуванні FF – 12 і характеризується величиною повітря, яке проходить через один м² за одну секунду при певній різниці тиску повітря по обидві сторони полотна.

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Матеріалознавство та технологія текстильних виробництв

Паро проникність характеризує здібність полотен пропускати водяні пари із середовища з підвищеною вологістю повітря в середу – з меншою вологістю. Значення цієї властивості забезпечує нормальні умови для життєдіяльності людини шляхом виділення із – за пододягового шару одягу збільшеної вологи у вигляді водяної пари. Коефіцієнт паро проникності, визначений за існуючою методикою при $t = 35 - 36^{\circ}\text{C}$, близькою до умов експлуатації.

Результати дослідження показників гігієнічних властивостей трикотажу надані в таблиці 1.

Таблиця 1 - Показники гігієнічних властивостей досліджених полотен

Переплетення полотна	Гігроскопічності %	Капілярності мм	Коефіцієнт повітропроникності $\text{дм}^3/\text{м}^2 \text{ с}$	Коефіцієнт паропроникності $\text{дм}^3/\text{м}^2 \text{ с}$
Футероване вар. 1	13,0	14,0	30,2	11,2
Футероване вар. 2	14,0	14,6	31,3	11,4
Гладь	8,0	10,0	48,7	16,4

Висновки. Порівняльний аналіз результатів показників гігієнічних властивостей, визначених за стандартною методикою дозволяє відмітити їх достатньо високі значення поглинальності, що обумовлено наявністю бавовняних волокон (до 92 – 100%) в прязі. Прокладання футерованих ниток на звороті полотна утворюють рівень застилення поверхні, що підвищує капілярність та повітропроникність. Отримані дані відповідають вимогам гігієнічних властивостей і дозволяють рекомендувати футеровані полотна 1,2 – х варіантів для проектування спортивного костюму для людей із вадами.

Ключові слова: трикотаж, комфортність, ергономічність, гігієнічні властивості, зручність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Н. П. Супрун, В. І. Власенко, С. І. Арабулі. Текстиль та багатофункціональні текстильні композиційні матеріали у виробі для інвалідів та важкохворих. К.: КНУТД, 2011, с. 196.
2. Н. П. Супрун, Н. Р. Хатибова, Т. О. Волинець. Спортивний одяг для інвалідів з порушенням спинного мозку. Вісник КНУТД, 2007, №1, с. 74- 78.
3. ДСТУ 3045 – 95. Полотна та вироби трикотажні, хутро штучне трикотажне. Класифікація та номенклатура показників якості. К.: Держстандарт України.
4. ДСТУ 3823 – 98. Норми та методи оцінки якості трикотажних полотен. К.: Держстандарт України.